

Bijlage 1 – Nadere toelichting op de procesgang

Onrechtmatigheid op de inkopen (Circa EUR 2.600.000)

Om dit risico te kunnen mitigeren is het van belang dat er met name *preventieve* maatregelen genomen worden. Beheersmaatregelen die achteraf worden ingezet (detective aard) maken het immers niet mogelijk om de onrechtmatigheid te repareren voor wat betreft de EU-aanbestedingsregels. Voor het gedeelte van de onrechtmatigheid in het accountantsverslag op basis van het interne inkoop beleid (> EUR 25.000 < EUR 214.000¹) verdient het ook niet de voorkeur om beheersmaatregelen primair detectief in te zetten en achteraf dit te “repareren” door het College deze te laten goedkeuren gezien de norm daarmee niet het beoogde effect heeft.

Het grootste gedeelte (circa EUR 1,7m) van de onrechtmatigheid op de inkopen heeft als aard de inhuur. Er is gezamenlijk door de teams HRM, Control en Inkopen geïnventariseerd en geanalyseerd wat per augustus 2020 de lopende inhuur contracten zijn die buiten het Dynamisch Aankoopstelsel (DAS) zijn gecontracteerd. Hierbij zijn 2 contracten geïdentificeerd welke reeds boven de EU-aanbestedingsgrens (EUR 214.000) zitten² waar de gemeente onoverkomelijk mee geconfronteerd zal zijn voor 2020 en deels ook t/m juni 2022. Daarnaast zijn er nog 12 contracten geïdentificeerd welke onder deze grens zitten maar op basis van het interne inkoop beleid onrechtmatig zijn.

Daarnaast is bevestigd door het team HRM, Inkoop en ook het Strategisch Team (ST) dat het beleid is om alle inhuur via het DAS proces te laten verlopen. Indien hier toch een uitzondering op gemaakt moet worden dan dient dit, in de vorm van een advies door team Inkoop, afgestemd te worden met het team Inkoop. Dit advies dient gevolgd te worden.

Indien dit beleid niet gevolgd wordt lopen we een te groot risico dat de inhuur onrechtmatig tot stand zal komen en zijn er geen middelen om achteraf de fout te kunnen repareren.

Naast de inhuur zijn er ook “reguliere” inkopen van goederen, diensten en werken tijdens de accountantscontrole van 2019, op basis van een deelwaarneming, geconstateerd als onrechtmatig. Op basis van een analyse per september 2020 van deze leveranciers is geconstateerd dat voor 1 van deze partijen reeds een aanbestedingstraject is gestart. Voor de andere leveranciers zijn de kosten in 2020 lager dan in 2019 of reeds afgerond (de schatting voor 2020 is circa EUR 100.000).

Om het risico op onrechtmatigheid te kunnen mitigeren op dit vlak is de aanbeveling van preventieve maatregelen onverminderd van kracht. Zo kan er aanbevolen worden om *alle* inkopen via het team Inkopen te laten beoordelen voordat er een order geplaatst kan worden maar dit is praktisch gezien onmogelijk en niet efficiënt waardoor weer andere problemen gaan ontstaan. Gezien deze situatie is de beheersmaatregel van een beleid en de mate waarin men hier binnen de organisatie van doordrongen is van groot belang. Daarnaast zijn ook “soft controls” belangrijk op dit vlak. Deze zijn uitgewerkt in bijlage 2.

Daarnaast heeft (interne) toetsing (een detectieve beheersmaatregel) ook een indirecte preventieve impact op het risico door verbetering van de bewustwording en taakvolwassenheid van de medewerkers. Bevindingen blijven echter alleen mogelijk wanneer het kwaad reeds is geschied.

Onzekerheid in de controle (Sociaal Domein): Ontbreken van productieverantwoording m.b.t. uitgaven jeugdwet en Wmo (Totaal circa EUR 525.000)

Door de teams Control, Jeugd en WMO is beoordeeld welke zorgverleners zich niet aan de afspraken hebben gehouden en welke verbeteringen op dit vlak nog meer mogelijk zijn. Hieruit zijn twee opties gekomen:

1. Het verlagen van de grens wanneer er een goedkeurende accountantsverklaring bij de productieverantwoording vereist wordt. Het blijkt echter niet met voldoende zekerheid van te voren in te schatten welke impact een verlaging van deze grens gaat hebben op het omlaag brengen van het bedrag van

¹ Dit zijn de grenzen van het Inkoopbeleid gemeente Waterland 2020; De EU-drempel is in 2020 gewijzigd (lager).

² Beoordeeld over een periode van de afgelopen (maximaal) 4 jaar.

de onzekerheid en daarnaast welke weerstand dit zal oproepen bij de zorgaanbieders gezien dit extra (accountants)kosten, tijd en moeite zullen betekenen binnen deze kring.

2. Uit deze analyse zijn 3 partijen naar voren gekomen welke een goedkeurende accountantsverklaring dienen te overhandigen bij de productieverantwoording maar waarbij, door verschillende redenen, niet aan deze afspraak is voldaan. Met deze partijen wordt door het Sociaal Domein besproken welke verbeteringen mogelijk zijn. Indien deze partijen zich wel aan de afspraken kunnen houden dan zou dit het bedrag van de onzekerheid significant (> EUR 200.000) moeten verlagen bij gelijke omstandigheden voor 2020.

Onzekerheid in de controle (Sociaal Domein): Persoonsgebonden budgetten (Pgb's; circa EUR 460.000)

Op basis van de BADO-notitie³ aanbevelingen om deze onzekerheid te kunnen mitigeren met onderbouwende documentatie is met dezelfde mensen binnen het Sociaal Domein geanalyseerd wat er reeds wordt uitgevoerd en welke verbeteringen mogelijk zijn. Vervolgens is afstemming gezocht met de accountant om tot specifieke en concrete aanbevelingen te kunnen komen. Zie het overzicht in bijlage2 voor de uiteindelijke aanbevelingen.

³ BADO-notitie PGB-verantwoording/controleren door gemeenten 13 maart 2018